

Obsah

Předmluva	9
Úvod	11
1. Diabetes mellitus a možnosti jeho léčby (Terezie Pelikánová)	13
1.1 Historie	13
1.2 Fyziologie regulace hladiny krevního cukru	15
1.3 Klasifikace a diagnostika diabetu	19
1.3.1 Klasifikace	20
1.3.2 Diagnostika	25
1.4 Léčba diabetu	27
1.4.1 Dieta	27
1.4.2 Fyzická aktivita	30
1.4.3 Perorální antidiabetika	31
1.4.4 Inzulín	35
1.4.5 Postup při léčbě hyperglykémie u diabetu 1. a 2. typu	40
1.4.6 Cíle léčby diabetu	41
1.5 Perspektivy	42
2. Historie a současný stav transplantace pankreatu (František Saudek)	46
2.1 První transplantace	46
2.2 Hledání technik	47
2.3 Transplantace ostrůvků	49
2.4 Mezinárodní registr transplantací pankreatu	50
2.5 Indikace	51
2.6 Výsledky transplantace ve světě	52
2.7 Transplantace pankreatu v IKEM	55
3. Indikace k transplantaci a výběr příjemců (František Saudek)	60
3.1 Přínos versus rizika transplantace	60
3.2 Kombinovaná transplantace	62
3.3 Následná transplantace pankreatu u diabetika 1. typu	63
3.4 Izolovaná transplantace pankreatu	63
3.5 Věkový limit	64

3.6 Předtransplantační vyšetření	65
3.7 Retransplantace	66
3.8 Alokace	66
4. Odběr slinivky břišní pro transplantaci (Libor Janoušek)	68
4.1 Diagnóza smrti mozku	69
4.2 Péče o dárce orgánů	69
4.3 Ochranné roztoky	70
4.4 Srovnání jednotlivých roztoků	71
4.5 Technika multiorgánového odběru pankreatu, jater a ledvin	72
4.6 Příprava štěpu k transplantaci	74
4.7 Závěr	75
5. Technika a taktika transplantace (Miloš Adamec, Pavel Michálek)	77
5.1 Vývoj chirurgických technik	77
5.2 Předoperační vyšetření	78
5.3 Anestezie a časná pooperační péče	78
5.3.1 Anestezie a přidružená onemocnění	79
5.3.2 Úvod do celkové anestezie	79
5.3.3 Pooperační péče	81
5.4 Současná technika a taktika transplantace	82
5.4.1 Žilní anastomóza	84
5.4.2 Tepenná anastomóza	84
5.4.3 Drenáž pankreatické šťávy	85
6. Pooperační péče (Radomíra Kožnarová)	87
7. Imunosupresivní léčba po transplantaci (František Saudek)	89
7.1 Historie	89
7.2 Cíle a základní typy	90
7.3 Zvláštnosti transplantace pankreatu a Langerhansových ostrůvků z hlediska imunosuprese	90
7.3.1 Rekurence autoimunitního procesu	90
7.3.2 Imunogenicitá pankreatu	90
7.3.3 Výběr příjemců	91
7.3.4 Diabetogenní účinky imunosupresiv a riziko aterosklerózy	91
7.3.5 Biologická dostupnost	91
7.4 Indukční léčba	92
7.4.1 Antithymocytární globulin	92
7.4.2 OKT3 (muromonab)	92
7.4.3 Antagonisté receptoru interleukinu 2	93
7.4.4 Campath-1H (alemtuzumab)	93
7.4.5 Význam indukční terapie v moderní době	93
7.5 Udržovací imunosuprese	93
7.5.1 Kortikosteroidy	93

7.5.2	Kalcineurinové inhibitory	94
7.5.3	Azathioprin a mycophenolat mofetil	95
7.5.4	Rapamycin (sirolimus) a everolimus	96
7.5.5	Nová imunosupresiva	97
7.5.6	Imunosupresivní kombinace	98
7.5.7	Tolerogenní postupy	98
8.	Komplikace transplantace (Peter Girman, Miloš Adamec)	101
8.1	Chirurgické komplikace	101
8.2	Ostatní komplikace	102
8.2.1	Hematologické komplikace	102
8.2.2	Urologické komplikace	105
8.2.3	Metabolické komplikace	106
8.2.4	Infekční komplikace	106
8.2.5	Gastrointestinální komplikace	110
8.2.6	Potransplantační lymfoproliferativní onemocnění	113
9.	Rejckce štěpu (Petr Bouček, Luděk Voska)	115
9.1	Patofyziologie rejckce	116
9.2	Klinická diagnostika rejckce – diferenciální diagnostika	117
9.3	Laboratorní a zobrazovací metody v diagnostice rejckce	117
9.4	Biopsické vyšetření pankreatické štěpu	118
9.5	Histologická klasifikace rejckce	119
9.6	Léčba rejckce	122
9.7	Rejckce štěpu ledviny u kombinované transplantace	123
10.	Kvalita života po transplantaci (Radomíra Kožnarová)	127
10.1	Vliv transplantace na kvalitu života pacienta	127
10.2	Vliv transplantace na sekundární komplikace diabetu	128
10.3	Metabolické důsledky transplantace	131
11.	Syndrom diabetické nohy a jeho prevence po transplantaci (Alexandra Jirkovská)	134
11.1	Syndrom diabetické nohy u transplantovaných pacientů	134
11.2	Patogeneze syndromu diabetické nohy a Charcotovy osteoartropatie	135
11.3	Komplexní terapie syndromu diabetické nohy	137
11.4	Prevence syndromu diabetické nohy a amputací – podiatrické ambulance	139
11.5	Vlastní zkušenosti se syndromem diabetické nohy u transplant. pacientů s diabetem	140
12.	Transplantace Langerhansových ostrůvků (Jan Kříž)	144
12.1	Izolace a transplantace Langerhansových ostrůvků	144
12.1.1	Porovnání orgánové a tkáňové transplantace	144
12.1.2	Indikace tkáňové transplantace	145
12.1.3	Izolace Langerhansových ostrůvků	146

12.1.4	Transplantace Langerhansových ostrůvků	148
12.1.5	Následná péče a výsledky	149
12.2	Zavedení programu tkáňové transplantace v IKEM	151
13.	Perspektivy transplantací inzulín produkující tkáně (<i>František Saudek</i>)	153
13.1	Transplantace pankreatu a ostrůvků	153
13.2	Alternativní zdroje ostrůvkové tkáně	155
13.3	Kmenové buňky	155

Zkratky

		161
--	--	-----